

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges med 115 stemmer mod 12.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den følgende sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om fiksering af ejendomsskyld til staten.

(Første behandling findes i tidenden sp. 2521, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 175).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Formanden: Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om kommunale ejendomsskatter.

(Første behandling findes i tidenden sp. 2521, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 175).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Udvalgets ordfører (Holger Eriksen): Som ordfører for udvalget kan jeg kun konstatere, at der i hele den tid, som er gået, siden finansministeren og indenrigsministeren fremsatte deres oprindelige lovforslag, er arbejdet energisk for at opnå enighed. Til tider har det set ud, som om der var mulighed for, at det skulle lykkes, men da det kom til stykket, var uoverensstemmelserne for store eller valget for nær.

Det er derfor kun på et flertals vegne, jeg kan anbefale lovforslagene til vedtagelse uændret. Jeg må anbefale, at man stemmer imod det af venstre og de konservative stillede ændringsforslag. På mit partis vegne skal jeg yderligere anbefale, at man stemmer imod det af det ærede medlem hr. Oluf Pedersen stillede ændringsforslag. Selv om man kan have sympati for ideen i det, indebærer det dog så uoverskuelige økonomiske konsekvenser, at det ville være betænkeligt at vedtage det nu. I øvrigt løses det problem, som ændringsforslaget beskæftiger sig med, jo i samme øjeblik, man får vedtaget de oprindelige lovforslag, og det sker forhåbentlig hurtigt, således at bygningsskatterne overalt kan blive fikseret.

Som mit partis ordfører skal jeg derpå gøre nogle bemærkninger vedrørende venstres og de konservatives ændringsforslag, som til en vis grad har overrasket mig.

Det er jo en kendsgerning, at de to partier i efteråret fremsatte et forslag til folketingsbeslutning, som gav regeringen anvisning på, hvad den skulle foretage i denne sag, men som dog ikke indeholdt noget konkret. Det kan have sine fordele med en sådan fremgangsmåde, nemlig at man ikke risikerer at blive kritiseret for detaljer — sådanne findes jo nemlig ikke. Alligevel må de to partier ikke have været helt tilfredse med denne fremgangsmåde, eller også har arbejdet med at give deres anvisninger en konkret form været uoverkommeligt, thi i det nu stillede ændringsforslag er der ikke antydning af det oprindelige forslag. Man skubber bare det hele fra sig, tager ikke standpunkt til nogen ting, men

[Holger Eriksen.]

ønsker blot udsættelse. Og hvor længe? Ja, det er vel ikke unaturligt at gætte på, at det er til efter valget; først så vil man få at vide, hvad de to partier egentlig vil i denne sag. „Vig udenom“, blev der sagt til Peer Gynt. Om det egentlig var klogt af ham, at han fulgte rådet, skal jeg naturligvis ikke diskutere, men det er tydeligt, at det er det samme råd, som de to partier her følger. I lang tid var det umuligt at få at vide af dem, hvad de vil sætte i stedet for regeringens almindelige politik. Den samme fremgangsmåde følges nu op i denne sag: man vil vente. Så kommer man i hvert fald ikke til at træde nogen over tærne. Man kommer heller ikke ud for at få konstateret, at der muligvis aldeles ikke er enighed mellem de to partier i denne sag. Det er jo altid lettere at skabe enighed om det negative, at man ingenting vil sige, end om noget positivt.

I betænkningen har man også fået plads til en lille bemærkning om hensynet til forstadsbebyggelserne. Den kan man jo lægge i, hvad man vil, men vi hørte i tirsdags det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen beklage sig over, at regeringsforslagene havde for store fradrag, f. eks. når det gjaldt amtsbeskatningen, og denne indstilling er i udvalget fulgt op af de konservative. Nu er det en kendsgerning, at mindre fradrag vil give højere bygningsskat, og da en sådan praktisk talt ikke betales til amterne af de egentlige landboere, vil det betyde, at nye byrder netop overvælttes på ejendomsbesidderne i forstadskommunerne. Hvis det er på den måde, man i fremtiden vil tage hensyn til den nævnte kategori af skatteydere, kan det let blive en dyr historie for disse.

Jeg finder også anledning til igen at understrege, at efter vurderingen af 1950 fandt den daværende finansminister, det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen, ingen anledning til at ændre ved grundskylden eller til at foreslå udsættelse. Nej, de forslag, han fremsatte, var i princippet nøjagtigt de samme som regeringsforslagene i år. Der er praktisk talt ingen forskel på situationen dengang og nu, altså bortset fra at det ikke er det ærede medlem, der er finansminister, men det synes jeg også betyder en del. Til gengæld er det ændringsforslag, der

stilles, jo ikke anderledes, end at det ikke afskærer det ærede medlem fra at følge sin gamle politik, hvis han ved skæbnens gunst eller ugunst igen skulle blive finansminister.

Men lad os se lidt på, hvilken forskel der er på regeringens og oppositionens stilling i denne sag. Ja, der er jo for det første det, som jeg har påvist, at regeringen ikke som oppositionen vil skubbe vanskelighederne fra sig i et år. Når man har de periodiske vurderinger og en ejendomsskattelov, der siger, at disse vurderinger skal være grundlaget for skatteudskrivningen, finder regeringen det urimeligt simpelt hen for et år at suspendere denne vurdering. Men hvad drejer det hele sig om i penge? For beskatningen af bygninger er der ingen forskel, da regeringens forslag, hvad denne side af sagen angår, ikke vil give mere, end hvis man benyttede den gamle vurdering som grundlag for skatteudskrivningen. Tilbage bliver så grundbeskatningen, der vil indbringe ca. 13 mill. kr. mere. At det betyder meget lidt for de fleste grundejere, havde jeg lejlighed til at påvise i tirsdags, men naturligvis kan man ikke lade et minus på statsbudgettet på 13 mill. kr. uanset. Her er det, det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen vil skabe dækning ved forhøjelse af renten for statsboliglånene, og han har i udvalget fået tilslutning fra de konservative. Ganske uden hensyn til det rimelige eller urimelige i en sådan forhøjelse — det talte vi om i tirsdags — vil det altså sige, at man for at skåne grundspekulanterne og de store grundbesiddere på landet vil lade beboerne af statslånshuse betale. Man kan også sige det på den måde, at for at skabe en nedsættelse af grundskylden — thi det er det, der reelt er tale om — vil man lade andre betale og betale dyrt. Da det særlig er i forstadskommunerne, disse huse er bygget, er det også en illustration til det hensyn, man vil tage til den slags mennesker.

Jeg anbefaler derfor, at man stemmer ændringsforslagene ned og stemmer for regeringens lovforslag.

Thorkil Kristensen: I den stærkt agitative tale, det ærede medlem hr. Holger Eriksen nu har holdt, vendte han sig ikke blot mod min ringhed, men også mod sin

[Thorvil Kristensen.]

partifælle, den højtærede finansminister, idet han igen kørte op med sine argumenter imod den forhøjelse eller ajourføring af renten af de gamle boligstøttelån, som den højtærede finansminister og jeg så længe har været enige om, men som det ærede medlem og formentlig flere i hans parti indtil nu har haft magt til at forhindre. Sådan er jo tilværelsen, det må vi alle sammen indrette os på, og jeg skal naturligvis ikke diskutere længere med det ærede medlem om dette punkt.

Må jeg i øvrigt sige, at ved første behandling af disse to lovforslag i torsdags udtalte den højtærede finansminister sin glæde over den forhandlingsvilje, der var vist, men da vi så kom op i udvalget om eftermiddagen, viste det sig, at denne forhandlingsvilje praktisk talt kun var til stede på den ene side af bordet. På den anden side stod man fast på, at der ikke kunne ændres noget væsentligt i de af regeringen fremsatte lovforslag. Vi havde allerede forud for udvalgsforhandlingen accepteret — skønt nogle af os ser på det med megen betænkelighed, det gør jeg f. eks. — at man fikserer bygningsskylden til staten og til bykommunerne på nuværende tidspunkt.

Der var så kun to spørgsmål tilbage, nemlig hvorvidt grundskyldpromillen til staten skulle nedsættes, som venstre og de konservative havde udtrykt ønske om i vort forslag til folketingsbeslutning, og hvorvidt de store fradrag pr. ejendom og pr. lejlighed, som var sat ind i lovforslaget om de kommunale ejendomsskatter, skulle nedsættes. Men da vi kom i udvalget, erklærede regeringspartiet og det radikale venstre, at der overhovedet ikke kunne forhandles om grundskyldpromillen til staten, og vedrørende det andet punkt kunne der ikke ændres væsentligt i det, der var foreslået. Det var, hvad vi fik at vide. Vi bad så om at få udvalgsrådet afbrudt, for at vi kunne tale sammen om, hvilken stilling vi skulle tage til denne nye situation. Da mødet blev genoptaget, erklærede vi, at hvis man ville imødekomme os ved en nedsættelse af fradragbeløbene på ejendom og på lejlighed, som vi kunne finde rimelig, ville vi for statsgrundskyldens vedkommende nøjes med at stille ændringsforslag om, at den blev nedsat til ca. 4,8 promille,

der ville give et uforandret provenu, vel vidende, at dette ændringsforslag ikke kunne ventes at blive vedtaget. Deroverfor erklærede de to andre partiers repræsentanter straks, at på det grundlag ville de overhovedet ikke forhandle. Man var altså ikke tilfreds med, at vi stillede et ændringsforslag på dette punkt, som man så selv kunne stemme ned, og jeg kan ikke lade være med at få den tanke, at man øjensynlig har været bange for at komme i den situation at skulle stemme imod et af andre stillede ændringsforslag på det punkt. Skulle min fortolkning være rigtig, venter jeg, at det bliver forklaret, hvorfor man var så bange. Skulle den være urigtig, venter jeg at høre en bedre forklaring.

Dette var altså situationen, og nu vidste vi, at regeringspartiet og det radikale venstre agtede at gennemføre det her foreslåede, det, de, som Politiken skrev i lørdags, havde besluttet at skære igennem med. I denne situation genoptog vi tanken, som vi har rejst under udvalgets forhandlinger, om, at man bliver stående endnu et år ved beskatningen på grundlag af vurderingen af 1950.

Igen i torsdags bekræftede det sig i udvalget, hvor megen usikkerhed der eksisterer omkring de skattemæssige virkninger af den nye vurdering. Jeg forstår godt, at det ærede medlem hr. Holger Eriksen nu igen kredser om forstadskommunerne, ikke mindst omegnskommunerne ved København, for det er jo dér, den store usikkerhed især findes. Det har vi fået bekræftet ved et par henvendelser til udvalget, og det kan det ærede medlem læse om i dag i Berlingske Tidende, hvor det radikale amtsrådsmedlem Poul Callisen har fremsat en meget stærk udtalelse, der viser hans store bekymring for konsekvenserne af det, der nu bliver gennemført, og hvori han udtrykker det håb, at folketinget i sidste øjeblik vil besinde sig. Jeg går ud fra, at hr. Callisens partifæller vil besvare hans forespørgsel her i dag. Der er i de sidste år på grund af den store udflytning netop til disse omegnskommuner opstået meget store forskydninger både i bygningsværdierne og ikke mindst i grundværdierne, forskydninger, over hvilke vi endnu ikke har noget som helst overblik. Derfor er det ikke rigtigt, når det ærede medlem hr. Holger Eriksen

[Thorkil Kristensen.]

siger, at situationen er ganske den samme, som den var i 1950. Vi ved alle sammen, at udflytningen til omegnskommunerne i de sidste år har taget et meget stort omfang, et omfang, der bl. a. bekymrer Københavns kommune alvorligt. Derfor er der god mening i det ændringsforslag, vi under disse forhold har stillet, og det nytter ikke, at man henviser til det forslag til folketingsbeslutning, vi fremsatte i efteråret, for det har man afvist fra anden side.

Hvis man følger det ændringsforslag, vi nu har stillet, bevarer vi status quo i det år, der kommer. Det ærede medlem hr. Holger Eriksen sagde, at man nok efter valget kunnet få at vide, hvad vi ville; jeg kan glæde det ærede medlem med, at det kan han få at vide med det samme. Vi vil bevare forholdet mellem bygningskatter og grundskatter så vidt muligt uforandret, indtil vi kan få spørgsmålet taget op i den større sammenhæng, hvor det hører hjemme. Den principielle enighed, der er her i tinget om, at bygningskatterne med tiden skal fikseres og afvikles over en længere periode, har fra vor side udtrykkelig været knyttet til den forudsætning, at det ikke skulle benyttes til at vælte en større del af skatterne over på grundværdierne; ændringen på dette område skulle knyttes til en omlægning af den kommunale beskatning både i sognekommunerne og i amtskommunerne, således at landkommunernes skattemæssige struktur kommer mere på linje med bykommunernes, sådan som deres befolkningsmæssige og erhvervs-mæssige struktur allerede er kommet det.

Dette er, hvad vi vil, og indtil det kan gennemføres, ønsker vi så vidt muligt at bevare status quo på ejendomsbeskatningsområdet; det er det, vort ændringsforslag går ud på. Jeg anbefaler derfor det høje tings medlemmer at stemme for dette ændringsforslag; jeg anbefaler at stemme imod det af det ærede medlem hr. Oluf Pedersen stillede ændringsforslag, og jeg anbefaler, at man ved tredje behandling undlader at stemme for lovforslagene.

Oluf Pedersen: Lad mig først sige, at venstres og de konservatives ændringsforslag efter min opfattelse er så uheldigt, som noget forslag kan være. Dets gennemførelse

ville betyde store, kostbare vanskeligheder for administrationen, og dets vedtagelse ville være et brud på, hvad der ellers er god skik i dansk lovgivning; man bærer sig ikke sådan ad, at man stemmer for et forslag om foråret og derefter, når man når frem til næste vinter, render fra det, man har stemt for. Den lov om vurdering af landets faste ejendomme, som blev vedtaget i foråret, vil man jo sætte ud af funktion, efter at man først har ladet administrationen foretage en ejendomsskyldvurdering efter denne lov. Man stiller forslag om, at der nu skal foretages en ny vurdering efter den gamle lov. Hvad ville det ikke koste af millionbeløb? Jeg tror ikke, at venstre og de konservative i virkeligheden ved, hvad de selv foreslår. Det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen har omtalt det angreb, der er rettet mod de forslag, vi behandler i dag, et angreb af det radikale amtsrådsmedlem for Københavns amt, handelsgartner Poul Callisen. Men hvis man vedtager venstres og de konservatives ændringsforslag, så vil hr. Callisen komme til at betale mere, end han vil komme til, hvis man vedtager regeringsforslagene, for så kommer han til at betale forholdsvis mere af sine bygninger. Det er altså fuldkommen ved siden af, når man her vil stå og tage hr. Callisen under armen. Men det viser det, som jeg adskillige gange under udvalgsforhandlingerne har lagt mærke til, at venstre og de konservative — og det gælder også det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen — ikke ved, hvad de har med at gøre, når vi er inde på disse ting. Jeg tror ikke, de ville have stillet deres ændringsforslag, hvis de mente, det kunne blive vedtaget, og jeg tror i alt fald ikke, at de, hvis de selv havde regeringen, ville fremsætte det. Jeg vil stemme imod det.

Regeringens forslag om statsgrundskyld vil jeg anbefale at stemme for. Det ligger således, at hvis man fulgte hr. Callisen og stemte regeringsforslagene ned, ville man få en lavere promille; men det er da ganske givet, at hvis man fik en lavere promille, ville man ikke have midler til at nedsætte den amtskommunale grundskyld gennem tilskud fra staten til sygehusene. Det reelle er efter min mening, at det, det ærede medlem hr. Skytte har fået gennemført på dette område, ikke alene er dækning for stig-

[Oluf Pedersen.]

ningen, men endnu mere. Der har det ærede medlem hr. Skytte desværre givet hr. Callisen en lettelse, han ikke skulle have, for på det område er jeg uenig med ham.

Jeg forstår i og for sig ikke, at det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen vil bruge hr. Callisens udtalelser. Jeg ville gerne have en forklaring på, hvordan det er gået til; men det er vel, fordi det først har stået i avisen i dag, så det ærede medlem ikke har haft lejlighed til at se nærmere på det. Men hvis venstre ville være konsekvent og hjælpe hr. Callisen, ville de gå ind for en fiksering, og så ville de i alt fald stemme for mit ændringsforslag. Det vil nemlig give hr. Callisen al den hjælp, han fortjener på dette område.

Vort ændringsforslag til lovforslaget om de kommunale ejendomsskatter går ud på, at den samme fiksering af bygningsskatten, som man nu foreslår skal ske for statens bygningsskat i København, på Frederiksberg og i købstæderne, også skal ske i amtskommunerne og sognekommunerne. Jeg har ikke indtil nu, hverken under udvalgsforhandlingerne eller her i tinget, hørt et eneste ord til begrundelse af, at den fiksering, som man anerkender som en fornuftig løsning, når det gælder staten, der jo omfatter hele landet, også landdistrikterne, ikke er en god løsning, når det gælder amts- og sognekommunerne. Og jeg tror, det vil være uheldigt, hvis den af regeringen foreslåede ordning gennemføres.

Vort ændringsforslag går simpelt hen ud på, at der ikke skal ske nogen stigning i bygningsskatterne. Vi har stillet dette forslag, efter at man har afvist fikseringen. Når man ikke vil have fikseringen, er det nødvendigt, at man råder bod på de ulykker, der så kan ske, ved at indsætte en bestemmelse om, at der dog ingen stigning kan ske.

På min foranledning fik vi i udvalget nogle oplysninger om, hvordan virkningerne af den nye lov, vi vedtog i foråret, vil blive, dels hvis man foretager de ændringer, som regeringen har foreslået, dels hvis man ikke foretager dem. Det viste sig, når man tog de eksempler, der var for gartneriers vedkommende, at det ene gartneri ville få en stigning i sin grundskyld fra 396 til 488 kr., altså på 92 kr., medens det andet gartneri ville få en nedgang i sin grundskyld fra 566

til 522 kr. Det vil altså sige, at det er forskelligt, efter som der er sket en særlig stor grundstigning, eller der ikke er det. Det sidstnævnte gartneri var for øvrigt et gartneri med ret stor bygningsværdi, og derfor ville det få en stigning i bygnings-skat fra 8 297 til 9 358, d. v. s. en stigning på 1 000 kr. om året. Værre er det, hvis det drejer sig om nye gartnerier, der er flyttet ud fra bykommuner til landdistrikter — dem er der en del af — og også industrier, som er flyttet ud fra bykommuner, hvor der er lavere bygningsskat end i landdistrikterne. Det vil sige, at hvis man vedtager en fiksering, vil de ikke få højere bygningsskat; de bliver altså fri for straf, fordi de har bygget derude. Jeg mener ikke, man således skal straffe investeringsvirksomhed.

Det kan jo være rigtigt nok, som det ærede medlem hr. Holger Eriksen siger, at ordningen kun skal gælde for et år. Jeg vil i denne forbindelse føje til, at jeg håber, at man, når man om et år går til fikseringen, ikke vil fikserer på det nye grundlag — hvis man går tilbage til det tidligere, er det dog kun for det ene år, man får denne ekstra byrde. Men jeg synes, det havde været bedst, om man havde fulgt regeringens forslag og fikseret over hele linjen, og jeg vil opfordre det ærede medlem hr. Skytte til at give en begrundelse for, at de radikale ikke vil gå med til en fiksering. Det kan jo være, at jeg har overset begrundelsen, men så vidt jeg ved, er kravet om fiksering netop rejst af de radikale, og jeg forstår ikke, hvorfor de så bagefter forlader dette standpunkt.

Jeg synes, man bør vedtage regeringens forslag om fiksering af bygningsskat til staten. Dette, at hr. Callisen kalder det for sjaskeri at fikserer ejendomsskylden til staten, viser kun, at han overhovedet ikke har læst lovforslaget, i hvert fald ikke forstået det. For der er jo ikke noget at angribe; det drejer sig om en fiksering, som er i alles interesse, ikke mindst i gartneriernes.

Jeg anbefaler mit ændringsforslag, og hvis man ikke vil vedtage det, fordi man mener, det er uoverskueligt, vil jeg anbefale regeringens oprindelige lovforslag om at fikserer over hele linjen. Jeg henstiller som sagt til det ærede medlem hr. Skytte at

[Oluf Pedersen.]

begrunde, at han ikke vil være med; eventuelt kunne det ærede medlem nå til en anden indstilling, inden vi skal have tredje behandling.

Jørgen Jørgensen (Ullerup): Der er i og for sig ikke noget at sige til, at det ærede medlem hr. Oluf Pedersen betragter os andre som nogle væsener, der ikke forstår noget af det, vi har med at gøre — den tanke kan vi have om det ærede medlem, men vi tør slet ikke sige det. Jeg kan, når jeg hører det ærede medlem tale, ikke lade være med at tænke på Jacob von Thyboe, hvor han siger: „Die gantske Armee ruiniret auf ein Mahl.“ Sådan bliver jo her i tinget alle partier på skift tromlet ned, når det ærede medlem tager ordet. Det er der ikke noget at gøre ved, det må vi tage til efterretning; men vi dukker jo op igen og er parat til at tage den næste tur, når det går løs

Jeg skal ikke beskæftige mig med amtsrådsmedlem Callisen; jeg går ud fra, at han er et meget agtet medlem og endda så nær knyttet til socialdemokratiet, at han, så vidt jeg ved, besluttede, at det tidligere flertal i Københavns amtsråd, som var borgerligt, skulle gå over til socialdemokratiet, så han må være helt i orden; og det er jo ikke alene i Berlingske Tidende, men også i Politiken, at hr. Callisen har givet udtryk for, at det, han er imod, er, at man indkræver hele det beløb på statsbeskatningen, som er en følge af den meget høje vurdering. Når alt er taget fra og det hele gjort op, er det det, han først og fremmest er imod — sådan har jeg forstået det; men det skal jeg ikke beskæftige mig med; det er en sag, som man senere må afgøre, som man finder det rimeligt.

Jeg forstår, at lovforslagene, som de foreligger, er der ikke noget at gøre ved; de vil blive vedtaget med det flertal, der nu engang er for dem. Men det er jo desværre sådan, at skattelovene i visse tilfælde forbyder at dyrke ret betydelige arealer af Danmarks jord. Lad mig nævne et tilfælde, jeg for nylig kom ud for. En mand i Københavns omegn gav sig til at dyrke et areal på 5 ha, en halv snes tønder land. Han fik besked på, at det ville koste 15 000 kr. i skat, hvis han gjorde det; hvis han derimod

lod det ligge, kostede det ikke noget, og da det højeste, han kunne opnå i udbytte ved at dyrke jorden, ville blive 8 000-9 000 kr., måtte han holde op med det; desværre var han begyndt, og han må nu tage den øretøve, det er at pløje afgrøden op. Noget lignende vil vi få at se med strækningerne langs den nye Køge Bugt bane. Der vil komme til at ligge en bræmme jord, bevolet med ukrudt, og hvad ved jeg, hvis vi ikke får ændret disse forhold.

Derfor er der efter vor opfattelse god grund til at tænke sig om, inden man lader denne lovgivning, hvis virkninger ingen i virkeligheden er i stand til at overskue, træde i kraft med dens fulde vægt. Det er jo rigtigt, som det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen sagde, at det navnlig er i de egne, hvor selve den store udvikling på mange områder foregår, at vanskelighederne opstår. Det er klart, at ude i det brede land kan man overskue rækkevidden. For mit eget vedkommende drejer det sig om 96 kr. mere i statsskat af grundværdien, og det må jeg altså trække fra i min skattepligtige indkomst næste år, så jeg kan regne ud, hvad det kan føre til. Det er ikke det, vi anker over, men selve det, at man i store områder af landet er inde i en udvikling, hvor vi faktisk — som jeg har sagt mange gange før — ikke ved, hvor vi holder.

Det ærede medlem hr. Holger Eriksen har allerede opdaget, at vi skal have valg den 14. maj, og derfor mener det ærede medlem, at det hele nu drejer sig om valgkamp; men det gør det aldeles ikke — sådan ser jeg i alt fald ikke på det. Jeg har sagt mange gange, at det, når det drejer sig om fremtidige vurderinger — og også om denne vurdering — vil være rimeligt, at man venter med at lade selve vurderingsgrundlaget fungere til året efter, når man har gennemgået klagerne og fået fejlene rettet. Det ærede medlem hr. Oluf Pedersen taler om de store omkostninger, der ville blive en følge af vort ændringsforslag; jeg tror, omkostningerne vil blive nøjagtig de samme efter en gennemførelse nu på grund af de mange klager, der vil komme. (*Oluf Pedersen:* Det er helt forkert!). Selvfølgelig — efter det ærede medlems opfattelse er det altid forkert, hvad vi andre siger; men det er der jo ikke noget at gøre ved. (*Oluf Peder-*

[Jørgen Jørgensen (Ullerup).]

sen: Så spørg ministeren!). Det kan vi gøre bagefter; så kan det ærede medlem tro på ministeren, og jeg kan lade være, det har vi da heldigvis lov til endnu, selv her i folketinget.

Jeg skal imidlertid ikke forlænge debatten; det er der ingen grund til, det fører ikke til noget, forstår jeg. Jeg vil derfor anbefale, at man stemmer for det ændringsforslag, venstre og vi har stillet, og stemmer imod det ærede medlem hr. Oluf Pedersens ændringsforslag, ligesom jeg anbefaler at stemme imod socialdemokratiets og de radikales forslag.

Skytte: I mine bemærkninger ved første behandling gav jeg udtryk for mit partis stilling, for mit partis betænkeligheder ved en udsættelse af den nye vurderings ikrafttræden på de områder, som venstre og det konservative folkeparti har stillet ændringsforslag om. Idet jeg henviser til disse bemærkninger, vil jeg yderligere understrege den stærkt øgede administration, der ville blive en følge af ændringsforslagets vedtagelse. En omvurdering af 60 000-70 000 ejendomme er hverken nogen helt lille eller helt billig historie, men der er øjensynlig situationer, hvor venstre og de konservative ser stort på, hvad det koster. Jeg kan ikke tro, at det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Ullerup), hvis saglige indstilling og dybe kendskab til vurderinger jeg kender og værdsætter, kan mene det helt alvorligt, når han påstår, at også regeringens forslag, hvis de gennemføres, vil medføre stærkt øgede administrationsomkostninger. Jeg savner en virkelig begrundelse for dette standpunkt, som er helt nyt for mig.

Det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Ullerup) fremhævede, at han gang på gang har sagt, at vurderingerne ikke skulle træde i kraft før et år senere. I det i 1955-56 nedsatte udvalg angående forslag til lov om vurdering og beskatning til staten af faste ejendomme havde vi jo et fortrinligt samarbejde, og jeg mindes ikke på noget tidspunkt at have hørt det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Ullerup), hverken i det pågældende udvalg eller under behandlingen her i salen, blot antyde, at han syntes, at vi, når vi havde vedtaget en sådan lov, skulle udsætte dens ikrafttræden yderligere

1 år — ikke en eneste antydning under det fortrinlige saglige samarbejde, vi dengang havde. Derfor savner jeg på det punkt en nærmere forklaring fra det ærede medlem. Jeg vægrer mig ved at tro, at den påstand, det ærede medlem fremsatte her, virkelig er gennemtænkt. Den er i hvert fald efter mit bedste skøn helt urigtig. Det forekommer mig også, at vi savner en saglig begrundelse for de to partiers forslag om, at vurderingens ikrafttræden skal udskydes denne gang. For jeg kan tilslutte mig de bemærkninger, der har været fremsat fra forskellige side her: at forholdene nu jo er de samme som dengang. Dengang som nu oplevede vi stigninger både på jord og bygninger, dengang en noget større stigning på jorden end nu og en noget mindre stigning på bygninger end nu.

Jeg har forgæves søgt tilbage i Folketings-tidende for om muligt at finde blot en antydning fra den daværende finansminister, det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen, eller fra den daværende indenrigsminister, det ærede medlem hr. Aksel Møller, om, at de fandt en udsættelse påkrævet. Jeg fandt ikke et ord i de to ministres taler herom. Situationen var den samme dengang, og begge ministre var i deres taler, som findes i Folketings-tidende for 1950-51, sp. 1851 og fremad, enige om, at de lempelser, der skulle foretages i anledning af den nye vurdering, skulle gå over et større bygningsfradrag. Den eneste forskel, jeg kan se på situationen dengang og nu, er, at dengang hed finansministeren og indenrigsministeren henholdsvis Thorkil Kristensen og Aksel Møller, medens de, der i dag beklæder de to ministerposter, jo hedder noget andet. Jeg skal med disse bemærkninger anbefale at stemme imod det ændringsforslag, der er stillet af venstre og de konservative.

Det ærede medlem hr. Thorkil Kristensens bemærkninger om udvalgsarbejdets forløb frister mig til et par bemærkninger. For det første med hensyn til forhandlingsviljen. Det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen blev sikkert i udvalget klar over, at vi godt kunne forhandle os til rette om de skattefri bygningsfradrag, hvis vi ellers kunne enes om det andet; det var det, vi ikke kunne. Det undrer mig virkelig at høre det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen spørge, om vi vil begrunde, hvorfor vi

[Skytte.]

ønskede at stemme imod et ændringsforslag fra venstre her i salen. Hertil vil jeg gerne sige, at det ærede medlem ikke har givet os nogen chance for at kunne stemme imod et sådant ændringsforslag, det ligger ikke i vor magt. Jeg må sige, jeg har ikke mindste ønske om at hindre hverken det ærede medlem eller noget andet medlem af udvalget i at stille et sådant ændringsforslag. Hverken venstre eller de konservative har spurgt os om, hvilket ændringsforslag de skulle stille her, og havde de spurgt os — hvad jeg ikke ventede af dem — ville jeg have sagt jævnt og bramfrit, at det måtte de selv om. Vi har ikke hindret dem og kan ikke hindre dem i at stille ændringsforslag, og når de ikke gør det, er det snarere mig, der må bede det ærede medlem om en begrundelse for, hvorfor de ikke har gjort det. Man har det indtryk, at det må skyldes indre forhold i de to partier, som vi ikke har noget kendskab til, og som jeg heller ikke i mindste måde skal blande mig i.

Man har i debatten inddraget nogle bemærkninger af amtsrådsmedlem Callisen, i dag gengivet i Politiken og vistnok også i andre blade. Jeg skal om disse bemærkninger kun sige, at for mig at se er hr. Callisen inkonsekvent i de udtalelser, han fremsætter. I det, jeg har læst, fremhæver hr. Callisen i hvert fald, at med de tilskud, der gives, holdes Københavns amt skadesløs; de er af en sådan størrelse, siger hr. Callisen udtrykkeligt, at Københavns amt ikke behøver at udskrive øgede skatter i år. Når hr. Callisen derfor er så kritisk, må det skyldes, at han ikke ser forholdene i sammenhæng; for ser man dem i sammenhæng og ved, at det, vi gennemfører — når vi tager veje, sygehuse og det hele med — betyder, at Københavns amt ikke skal udskrive øgede skatter, så fristes man til at mene, at også for Københavns amt er den foreslåede ordning god nok. Jeg vil gerne understrege, at det, vi gennemfører, er en midlertidig ordning; derfor er der for så vidt ingen grund til at tage sorgerne på forskud. Ordningen kan ændres på et hvilket som helst tidspunkt ved et skatteårs begyndelse.

Når jeg også anbefaler at stemme imod det af det ærede medlem hr. Oluf Pedersen

stillede ændringsforslag, er grunden den — det beder jeg det ærede medlem hr. Oluf Pedersen forstå — at der her i tinget er fremsat lovforslag om principielle ændringer på disse områder. Jeg sagde i min tale ved første behandling af de foreliggende lovforslag, at det var et spørgsmål, om det var rimeligt at gennemføre principielle ændringer ved denne midlertidige lovgivning. Det finder vi stadig ikke det er. Vi finder det på nuværende tidspunkt betænkeligt at foregribe begivenhedernes gang, og det ville vi gøre, hvis det ærede medlem hr. Oluf Pedersens ændringsforslag vedtoges. Derfor kan vi ikke gå med til det. Vi finder det fremdeles heldigst og rigtigst, at vi, medens der forhandles om gennemførelse af en samlet ordning på disse områder, bevarer det forhold, der er mellem udskrivning af skat på grund og skat på bygninger i landets sognekommuner og i landets amtskommuner.

Jeg skal med disse bemærkninger anbefale at stemme imod såvel det ændringsforslag, der er stillet af venstre og konservative, som imod det af det ærede medlem hr. Oluf Pedersen stillede ændringsforslag.

Jørgen Jørgensen (Ullerup): Det er ikke til selve debatten, jeg tager ordet, men jeg er blevet gjort opmærksom på, at min udtalelse om afstemningen kunne opfattes således, at vi ville stemme imod regeringsforslagene ved tredje behandling. Vi vil som venstre naturligvis undlade at stemme.

Alfred Jensen: Den betænkning, der foreligger, er jo ikke særlig oplysende; der er bare refereret, at udvalget har holdt et par møder. Derfor er det ikke muligt for mig at se, om udvalget har behandlet de problemer, jeg rejste ved førstebehandlingen. Det drejer sig om at holde småkårsfolk fuldt ud skadesløse for virkningerne af den nye vurdering. Jeg kan ikke se noget om det. Jeg fatter imidlertid af de referater, der er givet fra talerstolen, mere af andre medlemmer end af udvalgets ordfører, at det er helt andre ting, der har været diskuteret, og det vil altså sige, at spørgsmålet om at bruge det provenu, som de øgede grundværdiskatter giver, til en nedsættelse

[Alfred Jensen.]

af forbrugsafgifterne ikke har været behandlet i udvalget. Jeg forstod ellers det ærede medlem hr. Oluf Pedersen sådan sidst, at han var tilhænger af, at noget sådant skete, men han beklagede, at der var lavet en overenskomst, hvorefter de 13 mill. kr. skulle indgå i statskassen, altså være en skat på toppen af de andre skatter. Nu forstod jeg også på den mundtlige beretning, der blev afgivet om udvalgsarbejdet, at i hvert fald regeringspartiet ikke mener, at man sådan uden videre kan se bort fra de 13 mill. kr. til statskassen, men at de skal tilvejebringes. Det vil altså sige, at man ikke dér er sindet at tage spørgsmålet op om en nedsættelse af forbrugsafgifterne med de 13 mill. kr.

Jeg tror imidlertid ikke, at det sidste ord er sagt i denne sag. Jeg tror, kravet vil blive rejst, og vi vil i hvert fald gøre vort til, at det bliver rejst, for skal der være nogen mening i, at grundskylden skal tjene til en omlægning af skattebyrden, så må det også kunne komme til udtryk ved den forøgelse af grundværdierne, som der her er tale om, og så er der ingen grund til at skyde løsningen af disse problemer længere ud end højest nødvendigt, og her kan man tage et første skridt. Jeg beklager, at man ikke har taget dette spørgsmål op til behandling. Jeg forstår udmærket, at der ikke ved denne lejlighed kan træffes nogen beslutning; men det havde været betryggende, om spørgsmålet havde været drøftet, og om man også havde taget stilling til, om man ville gå den vej, som jeg har talt for.

Det ændringsforslag, som er stillet af venstre og de konservative, løser jo ikke det problem, jeg har rejst: at grundskat-ternes forøgede provenu skal bruges til at lette byrden for den mindrebemidlede del af befolkningen. Det tager kun sigte på at skyde behandlingen af spørgsmålet et år ud i tiden, og det vil vel at mærke være til fordel for dem, der har rigeligt, og noget sådant har jeg ikke talt for. Derfor forekommer det mig, at dette ændringsforslag

ikke er tilfredsstillende, og når der så oven i købet fremsættes oplysning om, at administrationen vil blive overmåde stor og bekostelig, forekommer det os aldeles urimeligt at gennemføre et sådant forslag. Nu forstår jeg meget vel, at det ej heller har nogen chance for at blive vedtaget i tinget, og jeg kan sige, at den kommunistiske gruppe ikke agter at stemme for ændringsforslaget, selv om det kunne give en lettelse for en række grundejere. Vi vil afholde os fra at stemme om det, og det samme gælder det ændringsforslag, der er stillet af det ærede medlem hr. Oluf Pedersen.

Jeg skal indskrænke mig til disse bemærkninger og sige, at vi, som sagen ligger, foretrækker at stemme for regeringens lovforslag ved tredje behandling.

Finansministeren (Kampmann): Det lykkedes jo ikke, som jeg havde håbet efter første behandling af disse lovforslag, at samle bredere enighed omkring dem. Det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen beklagede også dette, men kunne ikke nøjes med at beklage det, men fandt anledning til at give regeringen og socialdemokratiet og det radikale venstre skylden for, at man ikke nåede længere med forhandlingerne. Det synes jeg det ærede medlem skulle have holdt sig fra. Jeg synes i det hele taget, at en så ensidig fremstilling af, hvad der er sket i denne sag, ikke klæder det ærede medlem. Det ærede medlem sprang jo ganske over, at vi vel har haft op til en halv snes møder om dette spørgsmål, hvor det ikke har været muligt at få fat i, hvad venstre og de konservative egentlig ville. Efterhånden er det sådan, at der ikke er nogen grænse for, hvad man har villet foreslå, hvilke ændringsforslag man har villet stille, og hvad man i det hele taget har villet med hensyn til denne vurdering, og man har altså nu mulighed for at gå ud til vælgerne — og det er vel også det, der er tanken — og fortælle om de mange forskellige ting, der skulle have været gennemført. Men her ved lovforslagets anden be-

[Finansministeren.]

handling og formentlig også ved dets sidste behandling har man ikke andet forslag, end at man vil blive ved den gamle vurdering.

Her synes jeg det er rigtigt at gøre opmærksom på, således som også flere af de ærede ordførere har gjort, at dette formentlig skyldes, at partiet venstre og det konservative folkeparti ikke har kunnet blive enige om ændringsforslag — for hvad er ellers meningen med, at man under forhandlingerne i udvalget forleden dag spurgte, om man kunne drøfte ændrede fradrag, og om partierne måtte have lov til selv at stille et ændringsforslag, hvorom man sagde til os, at det jo kunne stemmes ned? Da det så viste sig, at der ikke blev enighed, stillede man ikke det pågældende ændringsforslag og endte med at stille et andet ændringsforslag om, at man skal blive ved den gamle vurdering.

Specielt det ærede medlem hr. Thorvil Kristensen, synes jeg, skulle være lidt forsigtig med så stærkt at anbefale at blive ved den gamle vurdering. Det ærede medlem hr. Skytte har allerede nu været inde på, at det eneste punkt, hvor situationen er en anden, når man sammenligner vurderingerne 1950 og 1956, er vel nok, at det ærede medlem ikke er finansminister. Det ærede medlem ville aldrig, tror jeg, som finansminister være faldet for den tanke, at man skulle nedsætte grundskyldpromillen. Det ærede medlem er jo også bekymret for det tab, som statskassen kunne få i den anledning, og han tillod sig derfor forleden dag at foreslå, at så kunne man jo hæve statslånsydelse til boligbyggeriet. Så mente det ærede medlem øjensynlig, at han var i salveten. Men hvad der har været tale om, da man drøftede forhøjelse af statslånsydelse, var at skaffe øget indkomst til statskassen, og derfor skulle det ærede medlem ikke spille bold med millionerne på den måde og sige, at så kunne disse 10-12 mill. kr. bruges til at nedsætte grundskylden. Jeg synes nok, at det ærede medlem har gjort sin sag en dårlig tjeneste, når det ærede medlem foreslår, at man skulle sætte huslejen i vejret for ca. 80 000 lejligheder for at kunne nedsætte grundskyldsbeløbene hele landet over og særlig for det danske landbrug; det drejer sig vel om beløb, som det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Ulle-

rup) mente ikke ville løbe op til 100 kr., endda for en stor gård.

Der har i dag i debatten været inddraget indlæg fra hr. Callisen eller hr. Callisen — jeg ved ikke, om man bruger den ene eller den anden udtale af navnet, og jeg vil nødig genere det ærede amtsrådsmedlem — og flere af de ærede ordførere havde lagt mærke til — eller det var måske kun det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Ullerup) — at hr. Callisen var medlem af det radikale parti og også støttede socialdemokratiet. Jeg må sige, at det, jeg har lagt mærke til ved hr. Callisens indlæg, var, at han er gartner, og jeg har ikke noget imod, at han derfor varetager gartnerens interesser. Jeg kan også se, at han er næstformand i en organisation, og det kan være, at han har lyst til at blive formand; det er måske det, der er den egentlige baggrund for indlægget.

Det giver mig anledning til at komme ind på det spørgsmål, som er rejst i mindretallets udtalelse om, at ejendomsskyldvurderingen i forstæderne omkring de store byer skulle være særlig uoverskuelig. Det foreligger der ingen dokumentation for; det er ikke dokumenteret under udvalgsarbejdet på nogen måde, og det ændringsforslag, som er stillet af venstre og de konservative om at blive stående ved den gamle ejendomsskyldvurdering, betyder jo ikke, at ejendomsskatterne ude omkring i forstæderne på nogen måde bliver mindre. Det synes jeg skal understreges så stærkt som muligt under denne forhandling, for meningen med at blive stående ved den gamle ejendomsskyldvurdering skulle vel være — så vidt jeg har kunnet se af visse avisreferater, har folk kunnet få det indtryk, at skatterne til sogne- og amtskommunerne som følge heraf blev lavere. De bliver ikke spor lavere, størrelsen afhænger jo af den samlede udskrivning; derimod bliver fordelingen af skatterne måske anderledes. Det bliver vel således, at de ejendomme, der er steget mere end gennemsnittet, vil blive ramt lidt hårdere af den nye vurdering; men alle de ejendomme, der er steget mindre end gennemsnittet, vil blive ramt hårdere, hvis man bliver stående på den gamle vurdering. Derfor er det, der er uoverskueligt, vel nok snarere det ændringsforslag, der er stillet af mindretallet. Det ville også medføre, hvad vi har talt om i

[Finansministeren.]

udvalget, at der skulle foretages betydelige omvurderinger, der, som det ærede medlem hr. Oluf Pedersen nævnte, ville være særdeles kostbare.

Jeg vil derfor konkludere derhen, at jeg tror ikke, at det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen som finansminister ville være gået ind på den tankegang, han her er gået ind på som opposition.

Det ærede medlem hr. Alfred Jensen mener, at det beløb, som her opkræves i grundskyld, bør bruges til nedsættelse af nogle skatter. Jeg må gøre det ærede medlem opmærksom på, at beløbet er brugt til de forøgede tilskud til sygehus- og vej-udgifter, som samtidig gives, og disse forøgede tilskud medfører netop nedsættelse af skatter, også af personskatter, ude i sogne-, by- og amtskommunerne.

Udvalgets ordfører (Holger Eriksen): Når man har ført visse forhandlinger og disse forhandlinger ikke har givet et resultat, kan man bagefter udmærket skændes om, hvem der har ansvaret for, at dette resultat er udeblevet, et skænderi, der som regel er ret formålsløst.

Jeg er alligevel lidt forbavset over det ærede medlem hr. Thorkil Kristensens forklaring på, hvilken forhandlingsvilje der fra den side var udtrykt. Det ærede medlem oplyste tinget om, at man havde tilbudt at ville nøjes med — mod at opnå visse ændringer — at stille ændringsforslag om at nedsætte grundskyldpromillen, vel vidende, at dette forslag ikke ville blive vedtaget.

Jeg begriber ikke dette udtryk: „nøjes med“. Det er, ligesom der i dette ligger en vældig indrømmelse; men jeg har den opfattelse, at hvis man er i mindretal, er det meste, man kan gøre, at stille sit forslag, hvorefter det bliver stemt ned. Jeg kan indtil dette øjeblik stadig væk ikke forstå, hvad det var for en indrømmelse, der lå i, at oppositionen ville nøjes med at stille et ændringsforslag, som den i forvejen vidste ikke kunne gennemføres.

Videre sagde det ærede medlem noget om, at vi måske var bange for at skulle stemme imod et sådant forslag, men idet vi afviste forhandling på dette grundlag, afskar vi dog ingenlunde oppositionen fra at stille et sådant forslag. Det kunne altså ikke være

den modbydelige bagtanke, vi havde med at afvise det. Vi synes blot ikke, det var noget som helst tilbud.

Hvad forlangte man til gengæld? Man forlangte til gengæld, at fradragene skulle formindskes.

Det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen udtalte sig derefter næsten rørende om forstadskommunernes forhold; men det ærede medlem ved jo dog, at i det øjeblik vi formindsker disse fradrag, ville vi stille de pågældende grundbesiddere i forstadskommunerne dårligere end nu. Jeg har ærlig talt ikke kunnet finde ud af, at der var noget som helst grundlag for at modtage det såkaldte tilbud fra oppositionens side.

Derimod er jeg det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen taknemlig for oplysningen om, hvad det i grunden er, man vil i denne sag. Jeg må sige, at jeg synes, vi fik temmelig klar besked. Man vil, indtil en endelig reform er gennemført, bevare forholdet mellem bygningskatter og ejendomsskatter, og det vil altså sige, at for at gå med til en nedsættelse af bygningskatterne kræver man, at grundskatterne skal nedsættes i samme tempo. Jeg tror, man så nogenlunde deraf kan udlede, og det kan de forskellige grundbesiddere også, at så kommer der ikke noget ud af det. Der kan ikke skaffes flertal for, at man skal nedsætte grundskatterne, og da det er en betingelse for, at man fra anden side vil nedsætte bygningskatterne, bliver der ikke noget ud af det, i hvert fald ikke i en overskuelig fremtid. Bagefter, forstod jeg, når man lavede den endelige reform, ville man måske nok være med til at nedsætte bygningskatterne, men det var på betingelse af, at grundskatterne ikke måtte stige, formodentlig ikke engang stige i takt med den værdistigning, der sker. Så jeg tror nok, man så nogenlunde kan fastslå, at man fra den side i realiteten ønsker at beholde bygningskatterne i det omfang, de har i øjeblikket. Jeg tror ikke, de enkelte ejendomsbesiddere vil være særlig stolte ved det.

Thorkil Kristensen: Det ærede medlem hr. Skytte var øjensynlig ked af at skulle give en forklaring på, hvorfor han ikke ønskede at komme i den situation at skulle stemme imod et af os stillet ændringsforslag. Han

[Thorvil Kristensen.]

sagde, at venstre og de konservative havde ikke spurgt de andre partier, hvilke ændringsforslag de skulle stille. Jo, det gjorde vi netop, så ydmyge var vi. Vi spurgte i udvalget: kan vi få et forlig på det grundlag, at vi får en nedsættelse af bygningsfradragene omtrent til den størrelse, som vi var på vej til at blive enige om i sidste uge, mod at vi nøjes med at stille dette ændringsforslag om en nedsættelse af statsgrundskyldpromillen? Men så erklærede man fra de to andre partiers side straks og kategorisk, at på det grundlag ville man ikke forhandle. Man havde tidligere sagt, at vi kunne da tale lidt om disse bygningsfradrag, men da man fik at vide, at så agtede vi samtidig at stille det ændringsforslag, erklærede man, at så var der ikke noget at forhandle om. Så vi *har* spurgt, hvad man ville sige til, at vi stillede det ændringsforslag; det ville man altså slet ikke tale om. Men nu har jeg med den tale in mente, som det ærede medlem hr. Skytte har holdt, talt med mine partifæller om, at det nok vil være rigtigt, at vi dog giver det ærede medlem den af ham så varmt attråede lejlighed til at stemme imod det ændringsforslag, og det vil med den anledning, det ærede medlems tale har givet os, formentlig blive stillet ved tredje behandling.

Den højtærede finansminister begyndte at tale om de forhøjelser af statsboligrenten, som han og jeg er enige om, men som han er så ked af at gennemføre nu, idet han siger, at de kun burde bruges til at skaffe øgede indtægter. Må jeg spørge: er det ikke også at skaffe en øget indtægt, hvis det gennemføres nu, samtidig med at man på et andet punkt gennemfører en skattenedsættelse? Den højtærede finansminister ville øjensynligt meget gerne — jeg kunne forstå, at det var der et par af de ærede ordførere, der også meget gerne ville — have mig bragt i den situation, at det kunne konstateres, at jeg her gjorde noget, som jeg aldrig kunne have tænkt mig at gøre som finansminister. Det var jo det, min højtærede efterfølger var så venlig at antyde. Jeg kunne da godt minde den højtærede finansminister om, at jeg i vinteren 1953 stillede forslag om en skattelettelse, som blev kompenseret af en sam-

tidig besparelse; det var oven i købet en besparelse på rugbrødstilskuddet. Jeg skulle tro, at det falder lige så tungt på den brede befolkning som det, der her er tale om. Det er da klart, at jeg ville være betænkelig ved at stille forslag om en skattenedsættelse i øjeblikket — jeg kan godt sige, at jeg ville ikke gøre det i dag — hvis jeg ikke kunne stille forslag om en besparelse af mindst samme omfang. Den højtærede finansminister ved, at jeg i hvert fald ved en meget omtalt lejlighed har hjulpet ham med at gennemføre den forbedring af statsfinanserne, som han og jeg var enige om at finde rigtig. Jeg ville også i den nuværende situation være meget betænkelig ved at svække statsfinanserne. Derfor havde jeg ikke villet være med til at stille dette ændringsforslag, medmindre vi samtidig kunne anvise en besparelse, som der ganske vist tidligere har været tale om, men som af grunde, der nu ligger klart for alle, hidtil ikke har kunnet gennemføres.

Jeg vil derefter gerne have lov til at sige, at det ikke er rigtigt, når man fra forskellig side bestandig vil fremhæve, at situationen nu er den samme som ved sidste vurdering. Der er aldrig to situationer i historien, der er helt ens, og der er aldrig i en vurderingsperiode — denne gang er den jo et år længere end normalt — sket en sådan udflytning til omegnskommunerne, som der er sket i disse seks år. Vi ved alle sammen, at udviklingen i disse kommuner har været og er eksplosionsagtig, og forholdet er i virkeligheden dette, at alle i udvalget, også de to flertalspartier, er betænkelige ved det, der sker her. Det fremgik klart af udvalgsforhandlingerne, at man og for sig gerne ville have rettet på nogle af de forskydninger, der formentlig kommer i omegnskommunerne — det antydede også den højtærede finansminister her i tirsdag — men man kunne ikke overse, hvad det ville være rigtigt at gøre.

Med andre ord, vi er alle sammen enige om, at det er uoverskueligt, hvad der kommer ud af det i omegnskommunerne og derfor er man i virkeligheden fra alle sider klar over, at vi i nogen grad springer ud i tågen ved det, der sker. Det var derfor vi i løbet af udvalgsforhandlingerne og under hensyn til de meget sparsomme oplysninger, vi har fået om vurderingen

[Thor kil Kristensen.]

nåede til det resultat, at det ville være rigtigst at blive stående ved den gamle vurdering et år endnu, fordi det er en fremgangsmåde, der i hvert fald giver de mindste forskyndninger. Jeg skammer mig da virkelig ikke over, at jeg af udvalgsforhandlingerne er blevet belært om, at det er meget svært at finde et nogenlunde sikkert grundlag for den nye vurdering. Jeg synes, at man gerne skulle blive klogere gennem de forhandlinger, der føres, og de oplysninger, vi får, også når oplysningerne går ud på, at man ikke i øjeblikket kan sige ret meget om den nye vurdering. Det ville ikke være nogen skam, om man også fra anden side lod sig belære af erfaringerne.

Så skal jeg prøve på, om jeg kan forklare det ærede medlem hr. Holger Eriksen, hvordan det kan være en indrømmelse at nøjes med noget. Jeg synes efter det, jeg har lært i skolen, og efter min livserfaring, at det er en indrømmelse, hvis nogen vil nøjes med at få mindre, end de egentlig gerne ville have haft; det var jo det, der skete. Det er almindeligt bekendt, at venstre og de konservative havde ønsket en nedsættelse af statsgrundskyldpromillen. Nu tilbød vi altså, at vi, hvis vi kunne få et forlig i stand om det andet punkt, vi var interesserede i, ville nøjes med at demonstrere dette ønske. Jeg ved ikke, om det ærede medlem nu forstår det; jeg tror nok, at de øvrige medlemmer af det høje ting gør det.

Jeg bliver nødt til at rette en bemærkning, som det ærede medlem hr. Holger Eriksen kom med. Vi har ikke stillet forslag om at få nedsat grundskyldens beløb. Vi har foreslået, at man skal vente med at nedsætte bygningsskylden, indtil man kan drøfte den i forbindelse med en omlægning af ejendomsskatterne. Det ærede medlem sagde, at man ikke i fremtiden ville få stigning i grundskatterne, ikke engang i forhold til værdistigningen, men jeg ved ikke, hvad det ærede medlem støtter den opfattelse på; det er ikke på nogen udtalelse fra vor side, så det må være en gisning. Jeg tror, det ærede medlem bør lade den sag ligge, til vi har drøftet den. Vi har i dag klart sagt — og jeg er glad for, at det ærede medlem hr. Holger Eriksen nu også indrømmede, at vi har sagt det klart — hvad

vort standpunkt er, nemlig at man så vidt muligt skal bevare status quo i ejendomsbeskatningen, indtil den kan behandles i den større sammenhæng, hvori den hører hjemme.

Jørgen Jørgensen (Ullerup): Må jeg begynde med at takke det ærede medlem hr. Skytte for den anerkendelse, han ydede mig — jeg tror endda, det ærede medlem drev det så vidt som til at sige, at jeg var særlig vurderingskyndig. Det er jeg meget glad for at høre navnlig efter den afsæbning, jeg har fået af det ærede medlem hr. Oluf Pedersen ved denne som ved tidligere lejligheder.

De store omkostninger, som det ærede medlem hr. Skytte taler om, får vi jo alligevel. Jeg var sognerådsformand, da vi i 1945 havde vurdering, og vi fik dengang en række klager og en bunke rettelser, som man så måtte regulere, inden hele den kommunale administration både på det ene og det andet område nåede at falde til ro. Derfor er det, jeg siger, at hvis man venter et år med at lade den ny vurdering virke, har man klaret hele det store klageproblem, som kan klares ved de mere mellemstore instanser, når man ser bort fra landsskatteretten, som altid har nogle sager løbende i årevis. Besværlighederne vil efter min bedste overbevisning være nøjagtig de samme, men det kan vi diskutere til vore dages ende, for det kan i og for sig ikke bevises. Jeg har min opfattelse, og det ærede medlem har sin; det er der ikke noget at gøre ved, selv om jeg i og for sig meget nødig vil være uenig med ham, rent sagligt.

Det ærede medlem siger, at han ikke har hørt nogen antydning af, at vi ville lade det løbe et år endnu. Nej, ikke her i salen, for det er noget, der først er kommet frem nu, men jeg har sagt det gentagne gange under udvalgsforhandlingerne, efter at også jeg blev belært om, hvilke store vanskeligheder der ville være med at få det hele afstemt. Vi har jo fået en bunke beregninger, dygtigt udarbejdet og glimrende stillet op, som alle viste, at hvis man gjorde sådan, ville det virke sådan, og hvis man gjorde sådan, ville det virke sådan. Men med hensyn til selve problemet, hvordan man skulle gøre det, kom vi ikke til nogen konklusion. Tiden løber, og det endte altså

[Jørgen Jørgensen (Ullerup).]

på den måde, som vi alle sammen kender. Nu forstår jeg, at det er blevet moderne her i tinget at drøfte, hvad der er sagt i udvalget, så derfor kan jeg oplyse, at jeg mange gange i udvalget har sagt, at jeg troede, ja, at jeg var blevet mere og mere overbevist om, at vi blev nødt til at lade det løbe et år til. Det vil jeg i alle tilfælde holde fast ved at jeg har sagt, og det vil det ærede medlem vel ikke benægte.

Så vil jeg gerne bemærke, at der er den store forskel på vurderingen i 1950 og vurderingen i 1956, at registreringen af inflationen jo var meget, meget større i 1956 end i 1950. Selve den procentuelle stigning i vurderingerne var meget, meget større i 1956 end i 1950, og derfor blev uroen om den meget, meget større end i 1950. Det var den uro, som var årsagen til, at jeg mente, at man af psykologiske og tekniske grunde skulle lade det blive ved det gamle, om jeg så må sige, fortsætte med den gamle vurdering. Men det er naturligvis ting, der er kommet længe efter, at vi har vedtaget loven, og efter vi har set, hvilke stigninger som følge af inflationen vi kunne registrere. Men som det også er sagt, man har vel — det troede jeg i alt fald — lov til at blive klogere, når man ser, hvorledes vanskelighederne efterhånden tårner sig op. Den dag, vi kan se hele den kommunale beskatning i sammenhæng, ejendomsbeskatningen og personbeskatningen, vil problemet om bygningskatterne falde væk af sig selv på grund af bestemmelsen om de 22 års skattefrihed; det vil ligefrem følge af sig selv. Så snart man kan se hele det store problem i sammenhæng, tror jeg slet ikke, der vil være nogen uenighed imellem partierne herinde om, hvordan beskatningen i virkeligheden skal foretages. For at den højtærede finansminister nu ikke skal tro — ligesom det ærede medlem hr. Oluf Pedersen — at vi ikke ved, hvad vi taler om, for det ville jeg virkelig være ked af, hvis det var tilfældet — det gør ikke så meget med det ærede medlem hr. Oluf Pedersen — vil jeg gerne sige, at selvfølgelig er det klart, at der med hensyn til kommuneskatterne ikke sker nogen ændring i skattebyrden, det ved jeg meget vel; jeg kan dog uden at prale sige, at jeg har arbejdet med det i 25 år, det har den højtærede finansminister

måske ikke; det kan være, han kommer til det, ulykkerne kan måske vare længe. Det kender jeg altså, derfor er det intet problem for mig. Det, der for os og for mig var problemet, var, om det ikke ville være uklogt at lade en forrykning foregå i landkommunerne — det er dem, jeg kender til — i alt fald mellem beskatningen af jord og beskatningen af bygninger, på et tidspunkt, da vi netop ligger i forhandling om at få en varig ordning med hensyn til, hvordan den kommunale beskatning i det hele taget skal foregå.

Skytte: Jeg forstår stadig ikke rigtig det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Ullerup)s påstand om, at det, regeringen her foreslår, vil give samme forøgelse af omkostningerne som det, venstre og de konservative foreslår. Det kan ikke være rigtigt. Der vil, hvis venstres og de konservatives ændringsforslag gennemføres, komme de samme klager og de samme omvurderinger, som hvis vi vedtager de foreliggende lovforslag. Disse klager vil kræve samme behandling, ligegyldigt hvilke af forslagene der vedtages. Men dertil vil, hvis ændringsforslaget gennemføres, komme alle omkostningerne ved omvurderingerne; dem sammenligner det ærede medlem med de omkostninger, kommunerne vil have ved at rette skatteansættelser, når klagerne gennemgås. Jeg tror ikke, der er mulighed for en sammenligning her; jeg tror, de udgifter bliver af ringe omfang i forhold til de udgifter, der ville blive følgen af en vedtagelse af venstres og de konservatives forslag.

Til det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen vil jeg gerne sige, at det er rigtigt, at der er sket en meget stor udflytning til omegnskommunerne i årene 1950—56; men der skete også en stor udflytning 1945—50. Man hævder stadig, at problemerne ikke er de samme nu som dengang, men jeg mindes fra forhandlingerne i 1950-51, både forhandlingerne i udvalget og forhandlingerne her i salen — disse sidste kan man jo læse i Folketingstidende — at netop omegnskommuneproblemerne var meget stærkt fremme dengang; vi var praktisk taget stillet over for de samme problemer som nu, selv om vi måske i dag møder dem i lidt forstærket omfang. Jeg mener, at problemerne rent sagligt er de samme. Dengang stillede vi

[Skytte.]

forslag om videregående foranstaltninger, men den daværende regering mente ikke at kunne gå med til sådanne og stillede i stedet forslag om en forhøjelse af bygningsfradragene ganske på linje med det, der nu er foreslået. Det var det, der fik mig til at sige forleden dag — og jeg gentager det her — at det, der formentlig nu bliver gennemført — også med min stemme — betyder større lettelser for grundejerne end det, den daværende regering gennemførte i 1951.

Jeg forstår, at der af venstre vil blive stillet ændringsforslag til tredje behandling, men jeg synes, det vil være rigtigst at vente med at tage stilling til det, til vi ser, hvad det indeholder.

Alfred Jensen: Da jeg ved første behandling af disse to lovforslag rejste det spørgsmål, om man ikke burde anvende det forøgede provenu af grundskatterne til en lempelse af forbrugsafgifterne, forsøgte både finansministeren og det ærede medlem hr. Holger Eriksen at bagatellisere denne skats betydning; der blev sagt, at det kun drejede sig om fra 3 til 15 kr. for den enkelte ejendomsbesidder, og derfor var der ingen grund til at tage på det, som jeg havde gjort. Det var al den forklaring, jeg fik forleden dag. Nu i dag forklarer finansministeren, at pengene så sandelig vil blive brugt til lettelser, og ministeren siger, at der er disponeret over dem til de forøgede tilskud til sygehusenes drift. Den forklaring giver jeg ikke meget for; de forøgede tilskud ville være blevet givet, uanset om der var fremkommet et øget provenu af grundskatterne; vi har år efter år behandlet tilskud til sygehusene ikke på grund af, at skatterne steg, men fordi sygehusudgifterne steg og man derfor fandt det rimeligt, at staten overtog en større del af byrderne end tidligere; det er også baggrunden for de forøgede tilskud til sygehusudgifterne nu. Finansministeren kunne lige så godt have sagt, at de penge skal bruges til folkepensionen eller til nogle andre formål, for man kan sagtens finde et sted, hvor der er brugt penge, det er ingen kunst.

Det, det drejer sig om her, er noget helt andet, nemlig om man, når man forøger provenuet af grundskatterne, vil gå til en

omlægning af beskatningen derved, at man lempet forbrugsafgifterne. Det er det spørgsmål, jeg har rejst, og uanset om finansministeren har disponeret over disse penge eller ej, har jeg den opfattelse, at der bør sættes ind her. Jeg kunne lige så godt sige, at de 10 mill. kr., som de forøgede indtægter af posttaksterne vil give, skal bruges til at dække sygehusudgifterne, som finansministeren kan sige, at det er det forøgede provenu af grundskatterne, der vil blive brugt dertil. Derfor må jeg fastholde det synspunkt, jeg har fremført om anvendelsen af dette forøgede provenu.

Oluf Pedersen: Jeg efterlyste en begrundelse for, at man ville gå imod mit ændringsforslag. Jeg har kun fået en begrundelse fra det ærede medlem hr. Skytte, og den gik ud på, at det ikke vil være rigtigt at gennemføre det, fordi det indeholder en principiel ændring. Nu er der jo det mærkelige ved det, at denne principielle ændring, som jeg mener er en rigtig ændring, gennem de foreliggende lovforslag gennemføres med hensyn til beskatningen både til staten, hovedstadskommunerne og købstadskommunerne; derimod vil man ikke have denne principielle ændring gennemført, når det gælder sogne- og amtskommunerne. Det modsatte er tilfældet med mig. Når jeg har foreslået denne ændring, er det netop, fordi det er en principiel ændring. Så har jeg imidlertid fået den trøst, at det kun drejer sig om et år, og det er jeg for så vidt glad for, idet jeg håber, at vi om et år kan nå til den fiksering af bygningsskatterne, som jeg mener vi bør have. Men jeg henstiller meget, at vi så til den tid får en fiksering på grundlag af de beløb, der påhvilede ejendommene i fjor, og at man ikke gennemfører en fiksering på grundlag af den nye vurdering, hvorved man ville komme til at straffe folk på grund af de nye værdier.

Det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Ullerup) fandt anledning til at gøre nogle personlige bemærkninger til mig, og dem begrundede det ærede medlem med, at hver jo kan have sin mening. Må jeg spørge det ærede medlem, om det virkelig er hans mening, at hvis man vedtager venstres og de konservatives ændringsforslag, skal de klager, som er indgivet over den nye vurdering, ikke fortsat behandles? Jeg ved ikke,

[Oluf Pedersen.]

om det ærede medlem forstår det, det håber jeg. Hvis disse klager skal behandles, vil det ærede medlem så bestride, at det vil koste arbejde at behandle dem? Arbejdet bliver uforandret, selv om man vedtager venstres og de konservatives forslag. Er det ikke rigtigt, at der står i det ærede medlems og venstres forslag, at der skal foretages en omvurdering af en række ejendomme, idet der skal vurderes på et andet grundlag, end det er sket sidst? Jeg har fået opgivet, at det drejer sig om 60 000-70 000 ejendomme. Giver det ikke en udgift? Jeg spørger det ærede medlem, om det er meningen, at det skal gøres gratis. Hvis det ærede medlem benægter fakta, kan han godt beholde sin mening, men hvis han ikke benægter fakta, kommer han til at indrømme, at jeg har ret i min kritik. Det er ingen undskyldning at være uvidende, man kan ikke fortsat dække sig bag det. Det ærede medlem kender ikke loven. Vi kan lade det undersøge, så vil det vise sig, om vurderingsmyndighederne skal i gang med arbejdet eller ikke. Men forstår man da ikke, at når de samme myndigheder skal behandle både klager og omvurdering, er det helt urimelige vilkår, man giver administrationen? Det vil, som jeg sagde, ingen finansminister byde administrationen.

Fordi jeg har sagt, at venstre og de konservative ikke vidste, hvad de selv foreslog, behøver det ærede medlem ikke at være personlig over for mig, det er der ingen grund til. Jeg har, desværre kan jeg sige, beskæftiget mig med disse problemer i en årrække.

Jeg forstår ikke, at venstre og de konservative her i tinget vil bruge den kritik, som er fremsat af handelsgartner Callisen i Politiken og Berlingske Tidende, når det virkelige forhold er, at hvis man fulgte de to partier, ville gartnerierne og de industri-virksomheder, som hr. Callisen omtalte, blive værre stillet. (*Poul Møller*: Det er ikke rigtigt!). Er det ikke rigtigt? Så er det vel, fordi man ikke kan regne. Det er rigtigt, at hvis man vedtager venstres og de konservatives forslag, får man ikke lettelse i bygningskatterne. Jeg tænkte nok, at det var af uvidenhed, man har stillet ændringsforslaget. Jeg undskylder det, for så vidt som jeg kan indrømme, at det er lidt

vanskeligt at sætte sig ind i det, men derfor skal man ikke benægte fakta. Den højtærede finansminister og det ærede medlem hr. Skytte har også gjort opmærksom på, at det ligger sådan. Jeg er ikke ene om det, og finansministeren, der har administrationen til sin rådighed, må i hvert fald antages at vide besked. Jeg ved godt, at det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Ullerup) er medlem af ligningsrådet, men det skulle da give ham øget ansvar, øget kendskab, og så burde han være klogere.

Jeg synes altså ærlig talt, at venstre og de konservative skulle tage deres ændringsforslag tilbage. Det er helt urimeligt at stille et ændringsforslag med den begrundelse, at det giver en lettelse for grundejerne, når det ganske givet ikke er rigtigt. Det ændringsforslag, jeg har stillet, stiller alle ejere af bygningsværdier bedre.

Derefter vil jeg gerne gøre en bemærkning, som jeg tror kan være nødvendig efter alt det, der er sket. Vi vedtog i foråret enstemmigt en ny lov om vurdering af fast ejendom. Vi var da enige om, at ejendommene skulle ansættes til deres værdi i handel ogandel. Der var intet medlem af det høje ting, som ikke vidste, at prisen i handel ogandel nu lå langt over den tidligere. Jeg for mit vedkommende havde regnet med en større stigning i grundværdien end den, der kom, og jeg havde regnet med en mindre stigning i bygningsværdien end den, der kom, og jeg tror, jeg havde regnet rigtigt. Jeg tror, der er en fejl ved vurderingen, men selve vurderingen af bygningsværdierne er ikke angrebet fra nogen side. Jeg har set, at man et enkelt sted har klaget over, at grundværdien var ansat 2 pct. for højt, det er det hele. Det, der skete, var, at bygningsværdierne blev ansat for højt, det er alle enige om, og det var det, man protesterede imodovre fra Vestjylland. Regeringsforslagene giver mindre stigning i beskatningen af bygningsværdierne end venstres og de konservatives ændringsforslag, og mit ændringsforslag giver endnu mindre stigning, idet der simpelt hen ingen stigning kommer.

Over for alle disse protester mod beskatning af bygningsværdierne har venstre og de konservative fundet på, at de vil i og for sig også have noget, men de stiller som betingelse, at grundskylden sættes ned. Men når man sætter grundskylden ned,

[Oluf Pedersen.]

bliver der jo forholdsvis mere på bygningsværdien. Hvis venstre og de konservative virkelig vil bøde på det misforhold, der er fremkommet ved vurderingen, nemlig den alt for høje beskatning af bygningsværdien, som vi alle principielt er modstandere af, skal de stemme for regeringsforslagene og for mit ændringsforslag og fratage deres eget ændringsforslag, for det giver mere beskatning netop af bygningsværdierne. Man kan godt være vred på mig, men jeg gør alligevel opmærksom på, at sådan ligger det nu. Man kan ikke bestride fakta. Jo, det kan man, men man vil forhåbentlig ikke.

(Kort bemærkning).

Jørgen Jørgensen (Ullerup): Der var en klog mand, der engang sagde, at man aldrig skal diskutere med en bikube. Det skal jeg også afholde mig fra. Men det ærede medlem hr. Oluf Pedersen stillede mig et ganske bestemt spørgsmål, og det er jeg nødt til at besvare. Det ærede medlem spurgte, om ikke der kom de samme klager. Naturligvis gør der det, men det er det, jeg vil have ordnet ved de lokale myndigheder, inden vurderingen får virkning i form af skattemønstre, opkrævningslister og hele den historie. Naturligvis kommer der de samme klager, men hele administrationen bliver forenklet, når dette spørgsmål kan ordnes af de lokale myndigheder, inden det får virkning i alle leddene.

(Kort bemærkning).

Oluf Pedersen: Det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Ullerup) er jo nu klar over, at hvis man vedtager venstres og de konservatives forslag, giver det en ny betydelig administration med hensyn til omvurderingerne. Hvis man vedtager mit forslag, bliver der overhovedet ingen stigning i bygningsværdierne, og hvis man vedtager forslaget om en fiksering af bygningsværdierne, bliver der ingen øget administration. Selv om bygningsværdierne bagefter sættes

op, så sker der ikke noget. Det eneste område, hvor der kan ske noget, er i de tilfælde, hvor man har brugt den nye værdi, og det er allerede sket ved formueangivelserne og lejeværdierne o. s. v., men der sker ikke den forøgelse af administrationen, som ellers ville blive resultatet af den omvurdering, som de ærede medlemmer foreslår af 60 000-70 000 ejendomme, og rettelser i vurderingerne skal foregå lige fuldt i begge tilfælde. Derfor har det ærede medlem ikke ret i, at man ikke får en langt, langt større administration, der antagelig vil koste nogle millioner kroner, ved at vedtage venstres og de konservatives ændringsforslag.

Tholstrup: I går aftes i Handelsstandens Klub talte det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen som professor om at bekæmpe inflationen, og i dag går det samme ærede medlem som repræsentant for venstre ind for at nedsætte grundskyldpromillen, hvad uvægerligt vil få til følge, at jorden vil stige endnu mere i værdi, altså lukke helt op for den største af alle inflationskilder, og netop den inflationskilde, som sætter andre former for inflation i gang. Hvad er konsekvensen, ærede medlem?

Finansministeren (Kampmann): Der har været vekslet en del bemærkninger om, hvorvidt det af venstre og de konservative stillede ændringsforslag om at blive ved den gamle vurdering vil betyde øget administration. Det synes jeg ikke er værd at diskutere så meget, for naturligvis vil det det.

Når det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Ullerup) siger, at man ude omkring i ro og mag kan behandle klagerne, glemmer det ærede medlem, at man, hvis man skulle blive stående ved den gamle vurdering, så samtidig skulle foretage omvurdering i formentlig 60 000 tilfælde, og at det ville give øget administration og øget besvær. At der er nogen, der mener, at det teknisk kan gøres, og at de vil gøre det, er noget andet, men jeg synes ikke, det er værd at diskutere, om man vil gøre det eller ej.

[Finansministeren.]

Det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen sagde, at to situationer aldrig var ens. Det er ikke det afgørende. Det afgørende er, om der er en sådan ændring i vurderings-situationen fra 1950 til 1956, at der denne gang skulle være grund til ikke at anvende den nye vurdering.

Der er ikke en så afgørende ændring. Det er sådan, at i 1956 er den samlede vurderingssum steget kraftigere end i 1950, men til gengæld steg den samlede grundværdi stærkere i 1950 end i 1956. Det er endnu heller ikke dokumenteret, om der er kommet så mange flere klager ind, end der gjorde i 1950. Der tales meget om det, men der foreligger ingen tal derfor.

Endelig var det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen inde på, at når der skete en kompensation af det indtægtstab, som staten ville lide, hvis det ændringsforslag, som jeg forstod man ville stille ved tredje behandling, blev gennemført, så gjorde det ikke noget i den nuværende situation. Jeg synes, det er en interessant udtalelse fra det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen, som om det, det drejede sig om i den nuværende økonomiske situation, var at kompensere skatter mod hinanden. Jeg troede, at det, det drejede sig om, var at styrke statens overskud.

(Kort bemærkning).

Thorkil Kristensen: Det sidste har jeg kunnet være enig med den højtærede finansminister i. Derfor har jeg i finansudvalget spurgt, om ikke vi kunne blive enige om at udsætte folkepensionens gennemførelse, idet vi nu alle sammen kan se, at den er vedtaget under forudsætninger, som ikke gjorde den begrundet. Jeg tror ikke, den højtærede finansminister i sit hjerte er stærkt uenig med mig i dette.

Jeg har i øvrigt taget ordet for at besvare det spørgsmål, som jeg har fået at vide det ærede medlem hr. Tholstrup har stillet mig, medens jeg var ude. Det går ud på, hvordan jeg vil forene det, jeg har sagt i aftes, med det, jeg har sagt i dag. Der er ikke i en nedsættelse af grundskyldpromillen til 4,8 promille nogen inflatorisk virkning. Når det kompenseres på den måde, jeg har nævnt, kommer der ingen forøget købe

kraft ud af det, og der kommer ingen stigning i omkostningsniveauet ved, at man sænker grundskatterne. Det, jeg sagde i aftes, var, at hvis man forhøjer indtægts- eller omkostningsniveauet eller forøger købekraften i befolkningen, så har det inflatoriske virkninger. Intet af dette er knyttet til det, jeg har sagt i dag.

(Kort bemærkning).

Oluf Pedersen: På den af det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen givne foranledning vil jeg henstille, at man følger det ærede medlem med hensyn til at udsætte ikrafttrædelsen af folkepensionsordningen. Jeg tror, det ville være gavnligt; men det er selvfølgelig lige så vigtigt, at man undgår at lave en skattepolitik, der fører til højere salgspriser, som bliver kapitaliseret.

(Kort bemærkning).

Tholstrup: Det er vist almindelig bekendt, at en nedsættelse af grundskylden får jorden til at stige i værdi, og det giver forøget købekraft, for denne jordværdistigning omsættes i nye pantebreve, som indgår i den almindelige omsætning og altså forøger omsætningsmidlerne, og det er en købekraft, som opnås, før produktion finder sted. Når der kan opnås en jordværdistigning, er der folk, der giver en højere pris for jorden, fordi de ved, at de i fremtiden kan få en højere indtægt i kraft af, at de skal svare mindre jordskat. Derfor vil en hvilken som helst jordværdistigning være en kilde til inflation, idet den giver købekraft uden forudgående produktion.

(Kort bemærkning).

Thorkil Kristensen: Det er naturligvis håbløst at diskutere jordværdi med en inkarneret grundskyldsmand, men selv om en lettelse af statsgrundskylden skulle føre til større belåningsmuligheder, har dette ingen inflatorisk virkning. Vi ved jo alle sammen — med den kreditstramning, der hersker — at større kredit på ét område kun er mulig, hvis der gives mindre kredit på et andet. Det vil altså være neutralt.

(Kort bemærkning).

Tholstrup: Selvfølgelig er det også svært at diskutere med en inkarneret modstander

[Tholstrup.]

af grundskyld, men når det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen her afslører et sådant ukendskab til det praktiske liv, kan der være grund til at igen at sige, at det, der sker ude omkring i landet, når jordværdierne stiger, er, at denne jordværdistigning straks manifesterer sig i nye former for pantebreve, som anvendes, når kontante midler ikke er til stede; enten det drejer sig om at købe en maskine for et lån i ejendommen, eller man sælger en ejendom og forhøjer den sidste prioritet, sælgerens prioritet, giver det dog denne et pantebrev af et højere pålydende og dermed mulighed for at købe varer for disse penge, der i realiteten ikke eksisterer, men først fremkommer gennem produktionen år frem i tiden.

Hermed sluttede forhandlingen.

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om fiksering af ejendomsskyld til staten.

Ændringsforslaget om en ny affattelse af lovforslaget

forkastedes med 88 stemmer mod 55; 7 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

§§ 1-10

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om kommunale ejendomsskatter.

§§ 1-8

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslaget

forkastedes med 136 stemmer mod 6; 7 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

§§ 9-13

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Jeg gør opmærksom på, at det er min agt at søge tingets samtykke til at foretage tredje behandling i eftermiddagsmødet, hvis tillægsbetænkning foreligger.

Jeg skal lade de to sidste sager på dagsordenen udgå.

Medlemmer af folketinget Alfred Jensen, Ragnhild Andersen, Aksel Larsen og Lynnerup Nielsen har meddelt mig, at de ønsker her i tinget skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring i lov om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring m. v. (Huslejhjælp).

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (Alfred Jensen): På den kommunistiske gruppes vegne har jeg den ære for folketinget at fremsætte forslag til lov om ændring i lov om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring m. v. (Huslejhjælp).

Huslejhjælpen har siden marts 1945 været en fast bestanddel af understøttelsen til arbejdsløse. Den blev givet som en indrømmelse til arbejderne i besættelsens sidste tid. Maksimum for hjælpen fastsattes dengang til henholdsvis 60 og 40 kr. i henholdsvis købstadkommuner og landkommuner, og hjælpen kunne ydes til såvel forsørgere som ikke-forsørgere.

I 1946 blev ikke-forsørgere på den daværende regerings forslag berøvet retten til huslejhjælp. Året efter blev der gennemført pristalsregulering af huslejhjælpens maksimumsbeløb.

Der blev allerede i 1947 rejst tvivl angående pristalsreguleringens tilstrækkelighed ved fastsættelse af huslejhjælpens størrelse. Udgiften til bolig kunne ikke dengang betragtes under samme synsvinkel som andre udgifter. Årene forud for 1946 måtte de, der satte bo, betale langt mere